

Knjižnica Miklova hiša
R I B N I C A

POSLOVNO POROČILO KNJIŽNICE MIKLOVA HIŠA ZA LETO 2024

Ribnica, 26.2.2025

Poslovno poročilo pripravila:

Nastja Hafnar, direktorica

Računovodsko poročilo pripravila:

Karmen Tomšič, finančnica

Vsebina:

I. SPLOŠNI DEL	3
1. PREDSTAVITEV KNJIŽNICE MIKLOVA HIŠA	3
2. ZAKONSKE IN DRUGE PRAVNE TER POGODBENE PODLAGE, KI POJASNJUJEJO DELOVNO PODROČJE	4
3. ORGANIZIRANOST JAVNEGA ZAVODA	4
3.1. Osrednja knjižnica s krajevnima knjižnicama	4
3.2. Odpiralni čas Knjižnice Miklova hiša	5
4. DELOVANJE IN SELITEV KNJIŽNICE PO IZLIVU VODE	6
II. POSEBNI DEL – DOSEGANJE CILJEV DELA V LETU 2024	7
1. GRADIVO IN UPORABNIKI	7
1.1. KNJIŽNIČNO GRADIVO	7
1.2. NAKUP IN ODPIS GRADIVA	7
1.3. ČLANSTVO, OBISK IN IZPOSOJA GRADIVA	10
1.4. INFORMACIJSKO DELO Z UPORABNIKI	12
2. PRIREDITVE IN DRUGE DEJAVNOSTI	13
2.1. DEJAVNOSTI ZA OTROKE IN MLADINO	14
2.2. DEJAVNOSTI ZA ODRASLE	23
4. PROMOCIJA KNJIŽNICE NA SPLETNI STRANI IN V MEDIJIH	26
5. INVESTICIJE IN INVESTICIJSKO VZDRŽEVANJE	27
5.1. Knjižnično pohištvo po poplavi	27
5.2. Računalniki	27
5.3. Študija požarne varnosti	27
5.4. Obnova parketa v novem delu knjižnice	27
5.5. Splošna vzdrževalna dela	27
7. KADER V KNJIŽNICI	28
8. ZAKLJUČEK	29

I. SPLOŠNI DEL

1. PREDSTAVITEV KNJIŽNICE MIKLOVA HIŠA

Knjižnica Miklova hiša je javni zavod, ki sta ga ustanovili Občina Ribnica (81% delež) in Občina Sodražica (19% delež) z *Odlokom o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnica Miklova hiša* (Uradni list RS št. 76/2002). 2.6.2011 je bil sprejet *Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnica Miklova hiša* (Uradni list RS št. 47/2011), s katerim se je iz javnega zavoda Knjižnica Miklova hiša izločila organizacijska enota Galerija Miklova hiša in enota Muzej Miklova hiša. S tem odlokom se je Knjižnica Miklova hiša konstituirala v samostojno enoto.

Naziv: Knjižnica Miklova hiša

Sedež: Škrabčev trg 21, Ribnica

Matična št.: 5577632

Davčna št.: 76126838

Tel: 01 835 0370

E-pošta: knjiznica@miklovahisa.si

Spletni naslov: <http://www.miklovahisa.si/>

Knjižnica deluje v prvem nadstropju Miklove hiše v centru Ribnice. V pritličju Miklove hiše je pisarna knjižnice, prostor Galerije Miklova hiša, katerega od knjižnice najema Rokodelski center Ribnica, ter skupni prostori. Skupni prostori so tudi v kleti Miklove hiše. Knjižnica Miklova hiša je vpisana v Razvid knjižnic Slovenije pri Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani pod številko 397. Je osrednja občinska splošna knjižnica v Občini Ribnica s krajevnima knjižnicama v Sodražici in Loškem Potoku. Knjižnica deluje kot informacijsko, izobraževalno, kulturno in socialno središče. Osnovni namen, zaradi katerega je bila knjižnica ustanovljena, izhaja iz 2. člena Zakona o knjižničarstvu (Uradni list RS, št. 87/01, 96/02 in 92/15). Njene osnovne naloge so:

- zbiranje, obdelovanje, hranjenje in posredovanje knjižničnega gradiva,
- zagotavljanje dostopa do knjižničnega gradiva in elektronskih publikacij,
- izdelovanje knjižničnega kataloga, podatkovnih zbirk in drugih informacijskih virov,
- posredovanje bibliografskih in drugih informacijskih proizvodov ter storitev,
- sodelovanje v medknjižnični izposoji in posredovanju informacij,
- pridobivanje in izobraževanje uporabnikov,
- varovanje knjižničnega gradiva, ki je kulturni spomenik,
- drugo bibliotekarskega, dokumentacijsko in informacijsko delo.

Knjižnica v okviru javne službe iz 2. člena Zakona o knjižničarstvu izvaja še naslednje naloge:

- sodeluje v vseživljenjskem izobraževanju,
- zbira, obdeluje in varuje domoznansko gradivo,

- zagotavlja dostopnost in uporabo gradiv javnih oblasti, ki so splošno dostopna na klasičnih in elektronskih medijih,
- organizira in izvaja posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle, ki so namenjene spodbujanju bralne kulture,
- organizira in izvaja posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle s posebnimi potrebami,
- organizira in izvaja kulturne in izobraževalne prireditve, ki so povezane z njeno dejavnostjo,
- vzdržuje stike s sorodnimi zavodi,
- izmenjuje knjižnične prireditve in razstave,
- pripravlja različne informacije v knjižni in neknjižni obliki.

Osrednja Knjižnica Miklova hiša v občini Ribnica in krajevna Knjižnica Sodražica sta soustanoviteljici, Knjižnica Loški Potok pa je v pogodbenem razmerju.

2. ZAKONSKE IN DRUGE PRAVNE TER POGODBENE PODLAGE, KI POJASNJUJEJO DELOVNO PODROČJE

Izhodišča za delo in načrtovanje programa splošne knjižnice temeljijo na:

- Zakonu o knjižničarstvu (Uradni list RS, št. 87/01, 96/02 in 92/15),
- Zakonu o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 96/02, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13, 68/16, 61/17, 21/18, 3/22 in 105/22),
- Odloku o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnica Miklova hiša (Uradni list RS št. 76/02),
- Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnica Miklova hiša (Uradni list RS št. 47/2011, 5/2006, 47/2011 in 145/2020),
- Strokovnih priporočilih in standardih za splošne knjižnice za obdobje od 2018 do 2028 (z dne 15.3.2018),
- Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe (Uradni list RS, št. 28/23)
- Uredbi o osnovnih storitvah knjižnic (Uradni list RS, št. 29/03 in 162/22).

Knjižnica Miklova hiša uresničuje javni interes tudi na osnovi Zakona o delovnih razmerjih, Zakona o zavodih, Zakona o javnih financah, Zakona o računovodstvu, Kolektivni pogodbi za delavce v kulturi, Zakonu o sistemu plač v javnem sektorju in na osnovi vseh drugih splošnih zakonskih, podzakonskih aktih in uredbah, ki veljajo tudi za kulturo, na osnovi kadrovskega letnega načrta in drugih internih pravnih aktov.

3. ORGANIZIRANOST JAVNEGA ZAVODA

3.1. Osrednja knjižnica s krajevnima knjižnicama

Knjižnica Miklova hiša deluje na območju Občine Ribnica, Občine Sodražica in Občine Loški Potok. Knjižnica obsega osrednjo knjižnico in dve krajevni knjižnici, in sicer:

a. Krajevna knjižnica Sodražica, Trg 25. maja 13, 1317 Sodražica

b. Krajevna knjižnica Loški Potok, Hrib 17, 1318 Loški Potok

Knjižnica Miklova hiša spada v sistem osrednjih splošnih knjižnic in se umešča pod osrednjo območno Knjižnico Mirana Jarca v Novem mestu.

3.2. Odpiralni čas Knjižnice Miklova hiša

KNJIŽNICA MIKLOVA HIŠA RIBNICA

Redni delovni čas

Ponedeljek, torek, četrtek, petek: **9.00 - 19.00**

Sreda: **8.00 - 16.00**

Sobota: **8.00 - 13.00**

Knjižnica je odprta 53 ur na teden.

Poletni čas (1.7. – 31.8.)

Ponedeljek, četrtek: **11.00 - 19.00**

Torek, sreda, petek: **8.00 - 16.00**

Sobota **zaprto**

Knjižnica je odprta 40 ur na teden.

KNJIŽNICA SODRAŽICA *(delovni čas je bil spremenjen 1.7.2023)*

Redni delovni čas

Ponedeljek, torek, petek: **15.00 - 19.00**

Sreda, četrtek: **8.00 - 11.00**

Knjižnica je odprta 18 ur na teden.

Poletni čas (1.7. – 31.8.)

Ponedeljek: **16.00 – 19.00**

Torek, petek: **15.00 - 19.00**

Četrtek: **8.00 - 11.00**

Sreda: **ZAPRTO**

Knjižnica je odprta 14 ur na teden.

KNJIŽNICA LOŠKI POTOK *(delovni čas je bil spremenjen 1.1. in 1.7.2024)*

Redni delovni čas

Ponedeljek: **12.00 – 19.00**

sreda : **8.00 – 11.00**

Knjižnica je odprta 10 ur na teden

Poletni čas (1.7. – 31.8.)

Ponedeljek: **14.00 – 19.00**

sreda : **8.00 – 11.00**

Knjižnica je odprta 8 ur na teden.

3.3. Delovanje organov javnega zavoda

V letu 2011 je prenehal z delovanjem Svet Miklova hiša in se skladno z Odlokom o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnica Miklova hiša konstituiral Svet knjižnice, in sicer v petčlanski sestavi. Sestavljajo ga trije predstavniki ustanovitelja (dva iz občine Ribnica, eden iz Sodražice), predstavnik uporabnikov in predstavnik strokovnih delavcev. V letu 2022 so se konstituirali novi člani Sveta zavoda. V letu 2024 je bilo pet rednih sej sveta; 28.3., 27.8., 9.10., 16.10. in 18.12.2024.

4. DELOVANJE IN SELITEV KNJIŽNICE PO IZLIVU VODE

Skoraj natanko leto dni po izlivu vode iz hidranta v najvišjem nadstropju Miklove hiše je Knjižnica Miklova hiša Ribnica v petek, 5.julija, ponovno odprla svoja vrata.

Začetek leta je zaznamovalo na eni strani okrnjeno delovanje knjižnice na začasni lokaciji v telovadnici TVD Partizan - bralci so bili brez prostega dostopa do polovice knjižnega gradiva, strokovnega gradiva, ki je ostalo na stalnem naslovu in je bilo dostopno po naročilu, ostali smo brez prostora za organizacijo dogodkov za odrasle – na drugi strani pa povečana intenzivnost izvajanja dejavnosti, ki so nam bile omogočene. Dnevno smo prinašali naročeno gradivo iz javnosti nedostopne Miklove hiše.

Knjižnico na začasni lokaciji smo zaradi selitve nazaj na stalno lokacijo na Škrabčevem trgu zaprli 17. junija. S pomočjo prostovoljcev smo v nekaj dneh pospravili vse gradivo v škatle in jih pripravili za selitev. V tem času so nam učenci višjih razredov OŠ dr. Franceta Prešerna Ribnica v prostorih Miklove hiše v živi verigi kar nekaj dni selili strokovno gradivo.

V drugem delu selitve nam je na veliko pomoč priskočilo podjetje Košček, ki nam je posodilo viličarja, s katerim smo s pomočjo pridnih rok zaposlenih in študentov na Komunalni Ribnica v prvo nadstropje Miklove hiše prenesli vse knjižno gradivo izčasne lokacije.

Ker nam je voda poškodovala večji del pohištva, smo se pred nakupom novega odločili, da na novo premislimo postavitev knjižnice in jo osmislimo glede na potrebe naših obiskovalcev. Tako smo v knjižnici uredili novo postavitev. V prostorih nad združenim domom v zadnjem delu knjižnice po novem najdete velik, odprt in zračen oddelek, kjer sta združeni otroška in mladinska literatura; prostor, kjer so mladi končno lahko našli svoj kotiček. Ob pomoči arhitekta Franca Trdana smo vse knjižne regale premislili na novo. Vse strokovno gradivo boste tako sedaj našli v prostorih Miklove hiše, levo in desno od izposojevalnega pulta. Sobo čitalnice smo spremenili v domoznansko sobo, kjer boste lahko v miru pregledali gradivo iz naših krajev in naših avtorjev. V nekdanji pravljicni sobi pa je svoj prostor dobila čitalnica, v kateri bo tudi prostor za tiho delo, učenje ter delo na računalniku.

Z odprtjem smo posodobili sistem rezervacij knjižnega gradiva. Po novem naročenega gradiva ne dobite več pri izposojevalnem pultu, temveč ga sami prevzamete na polici z rezervacijami. Tako si bralci lahko knjige rezervirajo, prevzamejo in izposodijo na knjigomatu brez pomoči knjižničark.

Občina Ribnica je za izvedbo sanacijskih del po škodnem dogodku izlitja vode namenila 97.352,15 EUR z DDV. Sanacijska dela so obsegala zamenjava podov in parketarska dela, mizarska in slikopleskarska dela, ukrepe za požarno varnost ter manjša gradbena dela.

Tekom sanacije stavbe po izlitju vode smo v Knjižnici Miklova hiša kot upravljalec stavbe pristopili tudi k nujnim vzdrževalnim delom, ki so sicer med obratovanjem knjižnice težko izvedljiva. Skupna vrednost nujnih vzdrževalnih del ter stroškov, povezanih s selitvijo knjižničnega gradiva in izsuševanja prostorov, je znašala 106.120,98 EUR z DDV. Zaradi škodnega dogodka izlitja vode je bilo potrebno zamenjati tudi poškodovano in uničeno opremo, zato smo izvedli nakup nove opreme v skupni vrednosti 47.973,19 EUR z DDV.

II. POSEBNI DEL – DOSEGANJE CILJEV DELA V LETU 2024

1. GRADIVO IN UPORABNIKI

Ena od osnovnih nalog knjižnice je zbiranje, obdelava in posredovanje knjižničnega gradiva ter informacij. Od uspešnosti dela na omenjenih področjih je odvisno stanje zaloge, prirasta in izposoje gradiva.

1.1. KNJIŽNIČNO GRADIVO

Knjižnica Miklova hiša je skupaj s krajevnima knjižnicama imela na dan 31. 12. 2024 **82.280** enot knjižničnega gradiva. Število knjižničnega gradiva se je v zadnjih letih na račun nabave in darov načeloma rahlo povečevalo.

	2022	2023	2024
Ribnica	59.497	60.085	60.283
Sodražica	13.739	13.976	14.239
Loški Potok	7.200	7.461	7.758
SKUPAJ	80.436	81.522	82.280

1.2. NAKUP IN ODPIS GRADIVA

Pri nakupu knjižničnega gradiva so se upoštevala splošna načela nabavne politike, ki jo določajo Standardi za splošne knjižnice in pogoji projektnega razpisa Ministrstva za kulturo za pridobitev sredstev za nakup gradiva, predvsem glede na:

- ustreznost vsebin glede na lokalne specifikke,
- ustrezna literarna kakovost,
- domoznansko gradivo,
- zastopanost vsebin v dosedanji zbirki,
- zamenjava poškodovanega in izgubljenega gradiva,
- povečano povpraševanje bralcev po določenem gradivu.

Upoštevana so bila tudi razmerja nabave leposlovnega in strokovnega knjižničnega gradiva (50 % : 50 %) in razmerja nabave gradiva za otroke in mladino ter gradiva za odrasle tako, kot jih narekujejo standardi (30 % : 70 %).

Shema skupnega letnega prirasta knjižničnega gradiva:

	2020	2021	2022	2023	2024
Izvodi	2.040	2.531	2.341	2.242	2.184
Naslovi	1.443	1.914	1.806	1.713	1.601

Shema letnega prirasta knjižničnega gradiva po enotah knjižnice (v izvodih):

	2022	2023	2024
Ribnica	1.789	1.694	1.349
Sodražica	295	272	298
Loški Potok	257	276	281

Knjižnica z odpisom vsako leto izloči zastarelo, izrabljeno ali uničeno knjižnično gradivo. V letu 2024 je bilo odpisano v izlivu vode uničeno gradivo ter drugače poškodovano gradivo in gradivo, ki se ne izposoja, ter t.i. dvojniki (več izvodov istega naslova).

Shema letnega odpisa knjižničnega gradiva po enotah knjižnice (v izvodih):

	2022	2023	2024
Ribnica	674	1.107	1.349
Sodražica	26	35	52
Loški Potok	59	15	20
SKUPAJ	759	1.157	1.420

1.2.1. E-knjige in zvočne knjige

Knjižnica redno posodablja svojo zbirko e-knjig in zvočnih knjig. Zvočne knjige navadno kupimo 1x letno, z enkratnim nakupom 100 licenc poravnamo še uporabnino za prihodnje leto. Od sredine 2024 je ponudnika e-knjig Biblos zamenjala Cobiss Ela, ki ima spremenjen princip nabave

– namesto direktnega nakupa e-knjig in izposoje se plačuje le posamezno izposajo, nakupa posamezne knjige se ne plačuje.

Skupno število licenc

	2020	2021	2022	2023	2024
e-knjige	491	823	943	732	894
Zvočne knjige	200	304	404	504	604

Nove licence

	2020	2021	2022	2023	2024
e-knjige	195	140	104	55	161
Zvočne knjige	200	104	100	100	100

Izposoja e-knjig in zvočnih knjig

	2020	2021	2022	2023	2024
e-knjige	729	541	710	660	402
Zvočne knjige	7	128	170	79	191

1.2.2. Baze podatkov

Knjižnica Miklova hiša ponuja svojim članom dostop do slovenskih in tujih baz podatkov: Audibook, Baza slovenskih filmov, Press Reader, Britannica, Cobiss. Za Audibook in Bazo slovenskih filmov plačuje Knjižnica Ribnica naročnino za Press Reader, Britannico in Kanopy pa delimo naročnino s knjižnicami območja OOK Knjižnice Mirana Jarca Novo mesto. Do vseh teh baz podatkov člani knjižnice dostopajo z geslom.

Prijave in ogledi člankov po letih:

	2020	2021	2022	2023	2024
BSF	8	3	0	16	24
Press Reader	5.555	133	198	0	202
Britannica	8	3	0	3	33
Kanopy	/	/	15	21	5

1.3. ČLANSTVO, OBISK IN IZPOSOJA GRADIVA

1.3.1. Članstvo

Članstvo v knjižnici po nekaj letih upada zadnja štiri leti narašča, od leta 2021 smo trendu dviganja vpisa novih članov. Na tem mestu je potrebno omeniti dejstvo, da praviloma cele družine jemljejo na eno ali dve članski izkaznici. S tem je delno potvorjen obisk, ki je v resnici zaradi tega večji, pa tudi število uporabnikov knjižnice, ki si izposojajo prek članov, je veliko večje.

Za realno sliko je dodan še pregled izbranih članov; člane brišemo iz evidence po enem letu (12 mesecih) neaktivnosti (brez obiska, podaljšave, izposoje, vračila).

	2020	2021	2022	2023	2024
Število članov KMH	1994	2022	2.197	2.234	2.301

	2022		2023		2024	
	Vpis	Izbris	Vpis	Izbris	Vpis	Izbris
Ribnica	320	206	236	184	254	262
Sodražica	42	15	48	27	29	24
Loški Potok	27	25	28	7	21	21

1.3.2. Obisk

Med obisk štejemo **vse obiskovalce, ki pridejo v knjižnico z namenom izposoje gradiva na dom ali v čitalnico, uporabnike interneta ter vse obiskovalce knjižničnih prireditev in Knjižnice pod krošnjami.**

	2020	2021	2022	2023	2024
Ribnica	38.170	42.161	46.134	48.957	49.664
Sodražica	4.794	9.504	10.055	11.496	12.270
Loški Potok	2.049	2.141	2.098	3.029	3.616
SKUPAJ	45.013	53.806	58.278	63.482	65.550

1.3.2.1. Virtualni obisk

Med virtualni obisk štejemo doseg objav na spletni strani in družbenih omrežjih.

	2022	2023	2024
Spletna stran	23.108	25.639	32.420
Youtube	2.518	2.329	2.182
Facebook	37.330	44.154	32.750
Instagram	563	1.995	1.069
SKUPAJ	63.519	74.117	68.421

1.3.3. Izobraževanja uporabnikov

Izobraževanja uporabnikov zaobjemajo vse bibliopedagoške delo z vrtci in šolami, izobraževanje uporabnikov ob vpisu v knjižnico ter udeležence individualnih izobraževanj IKT. Izobraževanje uporabnikov v Ribnici je na račun prostorskih težav, ki sledijo selitvi knjižnice, glede na leto 2022 rahlo upadlo, glede na 2023 pa naraslo.

	2020	2021	2022	2023	2024
Ribnica	388	1.424	2.311	1.921	1.864
Sodražica	421	656	1.036	1.513	1.747
Loški Potok	101	305	851	924	563
SKUPAJ	1.010	2.385	4.198	4.358	4.174

1.3.4. Izposoja gradiva (skupaj z e-knjigami)

V izposajo štejemo gradivo, izposojeno na dom in v čitalnico. Izposoja se glede na prejšnjih nekaj let počasi dviga. Knjižnica Ribnica beleži je imela že drugo leto zapored nižjo izposajo, ki sledi neugodnih razmeram po izlivu vode v Miklovi hiši: polovico leta je bila še v začasnih prostorih TVD Partizana, kjer je bilo okrog polovica celotnega knjižnega gradiva dostopna le po naročilu.

	2020	2021	2022	2023	2024
Ribnica	80.753	123.167	128.358	115.167	114.294

Sodražica	11.559	24.734	26.427	31.380	31.879
Loški Potok	4.615	5.330	5.989	7.668	8.935
e- in zv. knjige	722	541	880	739	593
SKUPAJ	97.649	153.772	161.656	154.954	155.701

V izogib dvojnega štetja izposoje se v statistiko izposoje ni štelo **medoddelčne izposoje**, t. j. izposoje med oddelki matične knjižnice, saj je že vračunana v končno izposajo; je pa bilo med Knjižnico Ribnica, Knjižnico Sodražica in Knjižnico Loški Potok medoddelčno izposojenih **1.403 knjig**.

	2020	2021	2022	2023	2024
Število izposoje	944	1.448	1.107	1.378	1.403

Medknjižnično (izposoja gradiva med knjižnicami po Sloveniji) smo izposodili 51 knjig, 88 pa smo si jih mi izposodili iz drugih knjižnic. Tudi medknjižnična izposoja ni beležena v zgornjo tabelo izposoje gradiva.

	2020	2021	2022	2023	2024
Število izposoje drugim knjižnicam	44	51	45	84	51
Število izposoje v knjižnico	119	145	93	246	88

1.4. INFORMACIJSKO DELO Z UPORABNIKI

Potrebe uporabnikov po informacijah so vedno bolj kompleksne in se spreminjajo z napredovanjem informacijske tehnologije. Za svetovanje pri iskanju informacij se obračamo na različne informacijske vire, se izobražujemo in seznanjamo z novostmi v stroki in v digitalnih virih, pri tem pa uporabnike spodbujamo in izobražujemo za samostojno uporabi kataloga. Pri tem jim pomagamo z gradnjo in obveščanjem o priporočilnih seznamih, novostih, najbolj branih knjigah, knjižnih nagradah, novih e-knjigah. Predvsem mladini je potrebno svetovati o primernih knjigah, študijskem gradivu in literaturi, ki jo potrebujejo za potrebe šole. Knjižnica razpolaga z številnimi podatki, ki jih je moč dobiti v bazah podatkov. Uporabnike redno informira o dostopnosti informacij, mednarodne literature in strokovnih člankov.

2. PRIREDITVE IN DRUGE DEJAVNOSTI

Dejavnosti prirejamo z namenom razvijanja in vzdrževanja **pismenosti in bralne kulture**, tako na začetkih bralnega obdobja kot v nadaljevanju, ko bralno kulturo in bralne sposobnosti vzdržujemo in razvijamo. V ta namen se knjižnica ukvarja že s predšolskimi otroki. Njim namenja bralne urice, pravljíčne urice in podobno. Z bibliopedagoškimi uricami se uvaja otroke in najstnike v svet bralne kulture. S prirejanjem literarnih večerov, predstavitev knjig in avtorjev, srečanj s pisatelji, pesniki in z drugimi ustvarjalci s področja besedne umetnosti knjižnica ponuja odraslim svet proze in poezije, svet pisnega ustvarjanja in izražanja.

Z organizacijo prireditev se vključujemo v **kulturna prizadevanja** v svojem okolju, da bi z raznovrstno in **aktualno ponudbo** dogodkov zadovoljili potrebe in pričakovanja čim širšega kroga ne samo stalnih uporabnikov knjižnice, ampak prebivalcev nasploh. Razne razstave, srečanja, glasbeni dogodki in predstavitve so priložnosti, da se kulturni ustvarjalci predstavijo in obiskovalci naužijejo pristnega kulturnega ustvarjanja ter se obenem srečajo med seboj.

Z omogočanjem in spodbujanjem **vseživljenjskega, permanentnega učenja** se vključujemo v regionalna in nacionalna prizadevanja za aktivno, ustvarjalno in kvalitetno preživljanje prostega časa. Te cilje uresničujemo s potopisnimi predstavami, z raznimi tematskimi predavanji, z izobraževanji, ustvarjalnimi delavnicami, s srečanji z ustvarjalci in kulturniki itd., ki jih prirejamo za otroke in odrasle.

Knjižnica je v lanskem letu sodelovala z institucijami, ki so sorodna po stroki, in sicer z Ministrstvom za kulturo, z Združenjem splošnih knjižnic, z osrednjo območno knjižnico v Novem mestu, z drugimi knjižnicami na območju Dolenjske, z NUK-om in z Mestno knjižnico Ljubljana.

Poleg sodelovanja s področja knjižničarstva sodeluje knjižnica z institucijami iz lokalnega območja: VDC-jem in Domom za starejše občane, z Rokodelskim centrom Ribnica, Študentskim klubom Ribnica, Javnim skladom za kulturne dejavnosti OE Ribnica, z osnovnimi šolami in vrtci občin, Glasbeno šolo Ribnica ter z občinskimi upravami v Ribnici, Sodražici in Loškem Potoku.

2.1. DEJAVNOSTI ZA OTROKE IN MLADINO

2.1.1. Razstave na oddelku za otroke

Razstave na otroškem oddelku knjižnice so postavljene priložnostno, skozi vse leto. Delijo se na razstave slik, risb in ilustracij, ki jih pripravljamo v sodelovanju z vrtci in osnovnimi šolami na območju, ter razstave otroških knjig, ki jih pripravljajo mladinske knjižničarke.

Razstave v Knjižnici Ribnica

- Razstave v sodelovanju z OŠ dr. Franceta Prešerna Ribnica:
Razstava otroških izdelkov ob 70. obletnici predšolske vzgoje
- predšolska bralna značka V objemu s knjigo
- Kaj berejo Poletavci?
- Zlate hruške, razstava del novih nagrajencev
- Vaje v rasti: čudežna moč knjižnih serij
- Želimo vam, da bi preživelih praznični čas s knjigo v rokah!

Razstave v Knjižnici Sodražica:

- Mavrice, razstava skupine Levčki, Vrtec Sodražica
- Kako nastane zgodba, razstava skupine Zajčki, Vrtec Sodražica
- Čolnički, razstava skupine Levčki, Vrtec Sodražica
- Poletni motiv, razstava skupine Slončki, Vrtec Sodražica
- Pomladna dekoracija, razstava 2. razreda OŠ dr. Ivana Prijatelja Sodražica
- Poletna dekoracija, razstava 2. razreda OŠ dr. Ivana Prijatelja Sodražica
- Zimska dekoracija, razstava 3. razreda OŠ dr. Ivana Prijatelja Sodražica

2.1.2. Redni program za predšolske otroke

Z bibliopedagoškim programom za predšolske otroke se ukvarjajo štiri knjižničarji, ki za vse tri enote – Ribnico, Sodražico in Loški Potok pripravijo in izvedejo program z namenom, da se otroci seznanijo s knjigami in knjižnico, popeljejo jih v svet domišljije in ljudskega izročila, motivirajo za obiske knjižnic in branje ...

Vsak mesec od oktobra do maja v vseh treh enotah knjižnice potekajo pravljíčne ure; v TVD-ju so potekale vsako sredo, od oktobra naprej v Miklovi hiši pa vsak četrtek. V Sodražici in Loškem Potoku potekajo 1x mesečno. Vzoredno potekajo še angleške pravljíčne ure, ki potekajo 1x mesečno v Ribnici in 1x mesečno v Sodražici.

2.1.2.1. Program za predšolske otroke v Ribnici

Obisk Vrtca Ribnica: Knjižnico Ribnica so leta 2024 vse skupine od 1. leta dalje, skupaj **35 skupin**, z namenom vodnega seznanjenja s knjižnico, oddelkom za otroke ter z otroškimi knjigami. V tem sklopu vedno poteka še pravljíčna urica. Skupaj je knjižnico obiskalo **553 otrok**.

Pravljíčne ure z ustvarjalnico so bile v letu 2024 izvedene med januarjem in majem ter od oktobra do decembra. Pravljíčne ure so bile izvedene **24x**, urice je obiskalo **361 otrok**.

Angleške pravljíčne urice: Angleške pravljíčne urice so namenjene otrokom od 5. leta dalje, na njih 1x mesečno skozi pravljíce in igre na sproščen spoznavamo angleški jezik. Izvajali smo jih **7x**, udeležilo se jih je **104 otrok**.

Z Občino Ribnica in Rokodelskim centrom Ribnica smo sodelovali tudi v adventnem dogajanju prazničnega decembra v ribniškem gradu. Na dogodku, ki se je odvijal 2.12., je v poročni dvorani ribniškega gradu mladinska knjižničarka brala pravljíce z zimsko in novoletno tematiko.

2.1.2.2. Program za predšolske otroke v Sodražici

V **Knjižnici Sodražica** je v sodelovanju z **Vrtcem Sodražica** že **deseto** leto potekal projekt zgodnjega opismenjevanja za predšolske otroke **Prebujajoča se pismenost**. Vanj je bilo leta 2024 vključenih **680 vrtčevskih otrok**, ki so knjižnico obiskali **36-krat** (ali pa jih je knjižničarka obiskala v njihovih prostorih).

Skupine iz Vrtca Sodražica so Knjižnico Sodražica obiskali (ali pa je mlajše otroke v vrtcu obiskala knjižničarka) tudi v tednu otroka in v veselem decembru. V **27.** obiskih knjižničarka otroke seznanjala s knjigo in knjižnico skupaj **510 otrok**.

Pravljíčne urice v popoldanskem času so bile v Sodražici izvedene **8-krat**, udeležilo se jih je **140 otrok**.

Angleške pravljíčne urice: Angleške pravljíčne urice so namenjene otrokom od 5. leta dalje, na njih 1x mesečno skozi pravljíce in igre na sproščen spoznavamo angleški jezik. Izvajali smo jih **8x**, udeležilo se jih je **47 otrok**.

2.1.2.3. Program za predšolske otroke v Loškem Potoku

V okviru Vrtca na obisku so knjižnico v juniju, tednu otroka in v veselem decembru obiskale skupine vrtcev iz Loškega Potoka. Srečali so se **14-krat**, skupno **252 otrok**.

V **Knjižnici Loški Potok** je bilo organiziranih **8 pravljčnih uric** za predšolske otroke (**177 otrok**), na katerih so otroci poslušali pravljice in ob njih ustvarjali.

	VRTEC NA OBISKU	
	Št. dogodkov	Obisk
Ribnica	35	553
Sodražica	27	510
Loški Potok	14	252
SKUPAJ	76	1.315

	ZGODNJE OPISMENJEVANJE	
	Št. dogodkov	Obisk
Ribnica	/	/
Sodražica	36	680
Loški Potok	/	/
SKUPAJ	36	680

	PRAVLJČNE URICE	
	Št. dogodkov	Obisk
Ribnica	24	361
Sodražica	8	135
Loški Potok	8	177
SKUPAJ	40	673

	ANGLEŠKE PRAVLJIČNE URE	
	Št. dogodkov	Obisk
Ribnica	7	104
Sodražica	7	49
Loški Potok	/	/
SKUPAJ	14	153

2.1.3. Bibliopedagoške ure za osnovno šolo

Bibliopedagoške ure so dejavnost knjižnice, namenjene osnovnošolskim skupinam/razredom. Učenci so v soorganizaciji z osnovnimi šolami na področju občin Ribnica, Sodražica in Loški Potok povabljeni v knjižnico, kjer se spoznavajo s knjigami, knjižničnim redom, postavitvijo gradiva, pogoji vpisa, izposoje ... devetošolci se v šolskih računalniških učilnicah seznanijo z uporabo sistema COBISS – virtualno knjižnico Slovenije in digitalnimi vsebinami naše knjižnice.

V program bibliopedagoških ur so vključeni vsi učenci osnovne šole dr. Franceta Prešerna Ribnica in učenci Osnovne šole dr. Ivana Prijatelja Sodražica in Osnovne šole dr. Antona Debeljaka Loški Potok. Sedmi razredi osnovnih šol v občini Ribnica, Sodražica in Loški Potok so vključeni v projekt Rastem s knjigo. Gre za projekt, ki so ga zasnovali na Ministrstvu za izobraževanje, znanost, kulturo in šport v sodelovanju z Združenjem slovenskih splošnih knjižnic. Program za preostale razrede je bil oblikovan s strani mladinskih knjižničark Knjižnice Miklova hiša Ribnica in se kot tak izvaja le pri nas.

Bibliopedagoške ure so bile v prvi polovici leta 2024 okrnjene zaradi prostorske stiske.

Organizacija bibliopedagoških ur v **občini Ribnica** (Ribnica, Dolenja vas, Sušje):

RAZRED	NASLOV	ŠT. DOGODKOV	OBISK
1.	Spoznavamo knjižnico	4	75
1. Dolenja vas	Spoznavamo knjižnico	1	23
2.	Knjižnični bonton	5	90
2. Dolenja vas	Knjižnični bonton	1	21
1., 2., Sušje	Predstavitve knjižnice	1	16
3. Sušje	Spoznavamo knjižne zbirke	1	9
3.	Spoznavamo knjižne zbirke	9	179

3. Dolenja vas	Spoznavamo knjižne zbirke	1	26
4. Dolenja vas	Križ kraž med poučnimi knj.	1	12
5. Dolenja vas	Kako izdelam plakat?	3	17
4., 5. Sušje	Predstavitev knjižnice	2	19
6.	Strip	4	102
7.	Rastem s knjigo	4	97
8.	Predstavitev domoznanske zbirke	4	86
9.	Knjižnični e- viri	4	79
	SKUPAJ	45	851

Organizacija bibliopedagoških ur v letu 2024 v **občini Sodražica**:

RAZRED	NASLOV	ŠT. DOGODKOV	OBISK
1. in 2.	Spoznavamo knjižnico	6	120
3.	Knjižne zbirke	2	36
4.	Poučne knjige	2	40
5.	Kako izdelamo plakat	3	18
7.	Rastem s knjigo	2	37
8.	Knjižnični e- viri	2	29
9.	Knjižnični e- viri	2	38
	SKUPAJ	19	318

Organizacija bibliopedagoških ur v letu 2024 v **občini Loški Potok**:

RAZRED	NASLOV	ŠT. DOGODKOV	OBISK
1. in 2.	Spoznavamo knjižnico	2	37
3.	Knjižne zbirke	1	21
4.	Poučne knjige	1	29
5.	Kako izdelamo plakat	1	13
8.	Jezikovna delavnica narečja	1	14
9.	Knjižnični e- viri	1	16

	SKUPAJ	7	130
--	---------------	----------	------------

2.1.4. Poletni počitniški projekt: POLETAVCI

Projekt Poletavci – poletni bralci je regionalni in delno nacionalni projekt, ki ima za cilj spodbujanje branja otrok med 7. in 12. letom med poletnimi počitnicami. Nosilka projekta je Mestna knjižnica Ljubljana, v projektu sodelujejo tudi druge knjižnice, med njimi Knjižnica Miklova hiša Ribnica.

V Knjižnici Miklova hiša je projekt potekal že deseto leto, Najpoletavci četrto.

Predstavitve projekta Poletavci je potekala junija po osnovnih šolah v Ribnici ter podružnicah v Sušju in Dolenji vasi, v Sodražici, tudi na Sv. Gregorju, in Loškem Potoku. Knjižničarki sta predstavili projekt vsem učencem od 2. do 6. razreda osnovne šole, to je 900 otrokom. Kasneje so otroci hodili v knjižnico po bralne sezname. Razdelili smo jih več kot 600.

Kot je razvidno iz tabele, je sezname vrnilo **327 otrok, od tega 284 Poletavcev in 42 Najpoletavcev**. Skupno število poletnih bralcev je letos daleč preseгло dosedanje številk, lani 262.

OBČINA	ŠT. SODELUJOČIH
Ribnica	187 +29
Sodražica	68 +13
Loški Potok	29 +1
SKUPAJ	327

Zaradi izjemnega odziva in rekordnega števila otrok smo se odločili, da organiziramo kar dve zaključni prireditvi Dan za Poletavce– v Ribnici za otroke iz ribniške šole, v Sodražico pa smo povabili otroke iz sodraške in loškopotoške šole. Tam smo otroke animirali z različnim športnim dejavnostim – od nogometa, hoje po tekstilnem traku, šahiranja z ogromnimi šahovskimi figurami do balinanja, badmintona in različnih štafetnih iger. Gost obeh prireditev je bil Nik Škrlec. Za obdaritev Poletavcev so poskrbeli kar 103 donatorji, večina iz lokalnega okolja.

2.1.5. Poletavski knjižni izziv

Leta 2024 smo peto leto zapored izvajali tudi **Poletavski knjižni izziv**, nagradni kviz, ki motivira otroke za branje tudi po zaključeni akciji Poletavci. Vsak mesec pripravimo za vsak razred (2.-9.) knjižno vprašanje, sodelujoči pa s pravilnim odgovorom sodelujejo v žrebanju. Do decembra smo pripravili **5 mesečnih izzivov**. V izzivih je sodelovalo **390 otrok**.

OBCINA	ŠT. SODELUJOČIH
Ribnica	223
Sodražica	59
Loški Potok	35
Splet	73
SKUPAJ	390

2.1.6. Predšolska bralna značka V objemu s knjigo

Ob mednarodnem dnevu knjig za otroke smo začeli izvajati četrto leto bralne akcije, v kateri spodbujamo družinsko branje. Otrok ob obisku v knjižnici pridobi knjižico z zbranimi naslovi slikanic, v katero ob vsakem naslednjem obisku ob prebrani knjigi pridobi žig. Za vse družine, ki so zbrale 5 žigov, bo ob zaključku izziva v letu 2025 organizirana nagrada – otroška predstava. Za vseh 50 otrok, ki so bralno značko izpolnili v letu 2023, je bila l. 2024 v dvorani OŠ Sodražica organizirana lutkovna predstava Lutkovnega gledališča Fru Fru Krtek Zlatko ali Kakec, ki je padel z neba.

2.1.7. Knjižnica pod krošnjami

Knjižnica Miklova hiša je v sodelovanju z Inštitutom za neprofitno komunikacijo Divja misel na ribniškem grajskem dvorišču med junijem in avgustom 2024 že dvanajsto leto zapored izvedla Knjižnico pod krošnjami. Junija je bila odprta med vikendi, med julijem in avgustom pa vsak dan v tednu, in sicer od ponedeljka do petka med 15. in 19. ter v soboto in nedeljo med 10. in 20. uro.

Knjižnica pod krošnjami je zamišljena kot priročna zbirka branja. Med nabranimi knjigami, časopisi in revijami so zastopane vse zvrsti in mnogi formati, predvsem pa takšni, ki najbolj ustrezajo v mirnem grajskem okolju. Glavno vlogo imajo knjižne novosti, ki ponujajo vpogled v široko knjižno zbirko vseh zvrsti. Knjižnica sodeluje s celo vrsto založb, ki jo oskrbujejo z njihovimi knjigami, ki so ločene od zbirke, ki jo ima Knjižnica Miklova hiša.

Za Knjižnico pod krošnjami so skrbeli študenti. Vsak četrtek je potekala ustvarjalna delavnica z lutko Miško Karo. Skupaj je **7 ustvarjalnih delavnic za otroke**, ki jih je vodila študentka Jerneja Lovšin, obiskalo **okrog 200** otrok in staršev.

Poleg tega smo dnevno pripravljali dejavnosti: ob ponedeljkih in sredah **branje pravljic**, ob petkih **igranje z družabnimi igrami**, ob sobotah in nedeljah pa **športne igre**.

Knjižnico pod krošnjami je skupaj obiskalo okoli **900 odraslih in otrok**.

2.1.8. Knjigobežnice

Knjigobežnica je hiška, v katero postavimo knjige, ki smo jih že prebrali in se nam zdijo vredne, da dobijo drugega lastnika, da jih prebere še kdo. Iz nje lahko brezplačno vzamemo knjigo in jo preberemo, potem pa je ni treba vrniti. Prvo knjigobežnico je Knjižnica Miklova hiša v sodelovanju z Občino Ribnica pred zdravstvenim domom postavila konec septembra 2020.

Skupaj imamo knjigobežnice na 14 lokacijah po vseh krajevnih skupnostih občine Ribnica in občini Sodražica. Lokacije so objavljene in se dopolnjujejo na naši spletni strani. Knjigobežnice redno dopolnjujemo z odpisanimi in podarjenimi knjigami.

2.1.9. Romske bralne urice

V letu 2024 smo se povezali s Centrom za socialno delo, OE Ribnica pri njihovem programu izobraževanja romskih otrok, v tako imenovanih bralnih uricah. Njihov osnovni namen je krepitev bralnih zmožnosti in razumevanje prebranega ter učenje pravilnega vedenja v javnih prostorih, kot je knjižnica. Knjižničarji skupini sproti pripravljamo bralno gradivo iz odpisanih in podarjenih knjig. Sodelavca CSD Ribnica vodita bralne urice. Knjige si lahko romski otroci tudi izposodijo. Doma jih preberejo, na naslednjem srečanju pa vrnejo in povedo kakšno zanimivost iz knjige. V naselju Lepovče je CSD Ribnica z otroki s podarjenimi knjigami naše knjižnice ustvarila tudi svojo knjižnico. Otroci so z veseljem sodelovali, izdelali kartončke za vsako knjigo posebej in v knjige lepili žepke za kartončke.

V letu 2024 so našo knjižnico obiskali:

- 14 obiskov na lokaciji TVD (do junija)
- 12 obiskov na lokaciji Miklova hiša (september do december)

Na lokaciji TVD so bile urice na sporedu ob sredah, z novim šolskim letom pa so jih izvajali tudi ob torkih. Različna termina sta obiskovali dve različni skupini otrok.

2.1.8. Prireditve za otroke

V letu 2024 smo izven rednega programa organizirali sedem prireditev za otroke.

Ribnica

DATUM	AVTOR-JI	ZVRST	NASLOV	OBISK
10.10.	Renata Tegelj Lesar	Pravljična delavnica	Likovna pravljíčna urica ob tednu otroka	25
31.8.	Knjižnica Miklova hiša	dogodek	Kamišibaj Zlata ribica in velikan na Ribnca trailu	18
23.11.	Sabina Vesel	Branje pravljíc	Bralna urica s Sabino Vesel	25
2.12.	Knjižnica Miklova hiša	branje pravljíc	Branje pravljíc na Prižigu lučk	20
9.12.	Knjižnica Miklova hiša	branje pravljíc	Branje pravljíc na prižigu lučk	0

SKUPAJ 93

Sodražica

DATUM	AVTOR-JI	ZVRST	NASLOV	OBISK
19.11.	Lutkovno gledališče Fru Fru	Lutkovna predstava	Krtek Zlatko ali Kakec, ki je padel z neba	100

SKUPAJ 100

2.2. DEJAVNOSTI ZA ODRASLE

2.2.1. Razstave

Razstavljanju fotografij, ilustracij in slik je namenjen prostor na prehodu v novi, »zadružni« del knjižnice ter stene v celotnem novem delu knjižnice. Razstavam knjig za odrasle je namenjen prostor na leposlovnem oddelku, knjigam za otroke in mladino na mladinskem oddelku ter priložnostnim razstavam ob posebnih dogodkih prostor ob vhodu v knjižnico. Razstave so stalne in kontinuirane. Poleg tega je bilo opravljenih več priložnostnih razstav knjig na različne tematike za odrasle na oddelku leposlovja.

Med januarjem in julijem smo zaradi prostorskih omejitev začasnih prostorov v TVD partizanu izvedli le omejeno število razstav.

Razstave na oddelku za odrasle:

- Knjižničarji priporočamo, stalna razstava
- Zmaga Kumer, razstava ob 70-letnici rojstva

2.2.2. Srečanja z varovanci Varstveno delovnega centra in Bivalne enote

Knjižnica Miklova hiša že več kot desetletje sodeluje z ribniškim Varstveno delovnim centrom. Knjižničarka na obiskih bere zgodbe, pravljice in uganke.

Srečujejo se v prostorih VDC-ja (družabni prostor), da se ure lahko udeležijo tudi gibalno ovirani. Varovanci se sami odločajo, kdo bo na uri sodeloval, ostali ostanejo v delavnici pri svojem delu. V knjižnici so v vitrini razstavljeni tudi njihovi čudoviti ročni izdelki.

V letu 2024 smo imeli **5 srečanj**, na katerih je skupno sodelovalo **59 varovancev** Varstveno delovnega centra.

Osmo leto teče, odkar smo storitve knjižnice ponudili tudi varovancem Bivalne enote v Ribnici. Srečujemo se **v prostorih Bivalne enote**. Tudi tukaj varovanci prostovoljno izbirajo, ali se bodo srečanja udeležili ali ne. Srečanja imajo podobno strukturo kot v VDC-ju, le da v enoti tudi ustvarjamo – največkrat varovanci kaj narišejo.

V letu 2024 smo izvedli **4 srečanj**, ki se jih je udeležilo **45** varovancev Bivalne enote.

2.2.3. Sofinanciranje diplomskih, magistrskih in doktorskih nalog

Četrto leto zapored je Knjižnica Miklova hiša Ribnica v sodelovanju z Občino Ribnica omogočila sofinanciranje tiska in vezave diplomskih, magistrskih in doktorskih nalog študentom s stalnim bivališčem v Občini Ribnica. Študenti lahko uveljavljajo sofinanciranje tiska in vezave dveh izvodov naloge v trdi vezavi, pri čemer en izvod naloge v trdi vezavi ostane Knjižnici Miklova hiša Ribnica za potrebe domoznanske zbirke. V letu 2024 smo sofinancirali izdajo diplomske naloge **štirim študentom**.

2.2.4. Bralna akcija Srečni ljudje berejo

S ciljem promoviranja kvalitetne literature in dviga bralne kulture v vseh treh enotah drugo leto zapored izvajamo bralno akcijo Srečni ljudje berejo. V zgibanko smo izbrali predloge žanrskega branja po izboru knjižničarjev. Po prebranih petih knjigah s seznama (ali druge knjige avtorja s seznama) sodelujoči zaključijo izziv. Zaključek bralne akcije 2024 bo v letu 2025.

2.2.5. Sodelovanje na Psoglavskih dnevih v Sodražici

Na Tržnem dnevu 30.6.2024, ki je potekal v okrilju Psoglavskih dni v Sodražici, je knjižnica na stojnici ponujala knjige, izdane v našem okrilju, ter promocijsko gradivo naše knjižnice. Na stojnici je bil možen tudi brezplačen vpis v knjižnico. Poleg tega smo v kostanjevem parku postavili bralnico, kjer so lahko otroci in starši na odejah pod kostanji prebirali knjige.

2.2.6. Sodelovanje na ribniškem semnju

Na ribniškem semnju 1.9.2024 je knjižnica na stojnici pred gradom ponujala knjige, izdane v našem okrilju, ter promocijsko gradivo naše knjižnice.

2.2.7. Slovarski krožek

V letu 2024 smo začeli z izvajanjem slovarskega krožka, v katerem se pogovarjamo o ribniškem narečju. Krožek je nadgradnja in sredstvo za pridobivanje in ohranitev besednjaka ribniškega narečja, kot ga od leta 2023 ohranjamo prek spletnega slovarja ribniškega govora, ki smo ga zagнали v sodelovanju s podjetjem Amebis Besana.

2.2.8. Dogajanje ob Tednu splošnih knjižnic (18.-22.11.2024)

Med 18. in 22. novembrom 2024 so knjižnice po vsej Sloveniji praznovala Teden splošnih knjižnic. V teh dneh so se v knjižnicah zvrstili različni dogodki, s katerimi smo želeli nagovoriti vse prebivalce v lokalnih skupnostih, zveste obiskovalce knjižnic, pa tudi tiste, ki v knjižnice ne zahajajo. Rdeča nit letošnjega Tedna in Dneva splošnih knjižnic je bilo geslo *(Z)berimo (se) v knjižnici*.

Program Knjižnice Miklova hiša Ribnica:

- Ponedeljek: Odpis terjatev, ki so nastale do tega dne (vse enote);
- Torek: Flash Mob – javna podpora branju (Ribnica);
- Torek: Lutkovna predstava Krtek Zlatko ali kakec, ki je padel z neba (Sodražica);
- Sreda: Podarjanje knjig (vse enote);
- Četrtek: Pravljlično-ustvarjalna urica za otroke (Ribnica);
- Sobota: Bralna urica za otroke in starše z najmočnejšo miško in njeno ustvarjalko Sabino Vesel (Ribnica);
- Ves teden: Brezplačen vpis v knjižnico.

2.2.9. Spominsko leto 70 let predšolske vzgoje

V okviru spominskega leta 70. obletnice predšolske vzgoje v Ribnici je Knjižnica Miklova hiša Ribnica pripravila razstavo slik vrtčevskih otrok v mladinskem oddelku knjižnice.

2.2.10. Knjiga za objem v sodelovanju s CSD Ribnica

V sodelovanju s Centrom za socialno delo OE Ribnica smo zbirali otroške knjige, ki so nam jih obiskovalci knjižnice lahko prinesli v vse tri enote knjižnice. Akciji se je pridružila tudi Osnovna Šola dr. Franceta Prešerna Ribnica. Zbrane knjige je CSD Ribnica razdelila otrokom, ki so v socialno šibkejšem položaju.

2.2.11. Novoletni knjižni bazar

V prostorih knjižnice vsako leto med decembrom in februarjem pripravimo bazar, v katerem za simbolični prostovoljni prispevek ponujamo odpisane in podarjene knjige.

2.2.12. Prireditve v knjižnici za odrasle

Zaradi prostorske stiske v začasnih prostorih knjižnice v dvorani TVD Partizan v večjem delu leta dogodkov v knjižnici ni bilo mogoče organizirati.

DATUM	AVTOR-JI	ZVRST	NASLOV	OBISK
10.10.	Žiga Bižal	Dobrodelni koncert	Je zgodba, je pesem	20

SKUPAJ 20

2.2.13. Koncertni abonma Ribnica

Knjižnica Miklova hiša je v sodelovanju z umetniško vodjo Nino Šenk in v sponzorstvu podjetja Inotherm že deseto leto zapored soorganizirala štiri koncerte klasične glasbe za mlade in odrasle poslušalce.

DATUM	AVTOR-JI	ZVRST	NASLOV	OBISK
-------	----------	-------	--------	-------

23.4. (RCR)	Koncertni abonma Ribnica 2024	Koncert klasične glasbe	Franc Kosem, Jože Bogolin	50
27.7. (RCR)	Koncertni abonma Ribnica 2024	Pogovor in koncert	Mateja Gomboc in Anja Mugerli ter Petra Vrh Vrezec in Tea Plesničar	50
11.10 (TVD)	Koncertni abonma Ribnica 2024	Koncert klasične glasbe	Janez Podlesek (violina) in Jan Sever (klavir)	75
12.10. (TVD)	Koncertni abonma Ribnica 2024	baletna predstava za otroke	Mehurčki (2 ponovitvi)	200

SKUPAJ 375

4. PROMOCIJA KNJIŽNICE NA SPLETNI STRANI IN V MEDIJIH

Spletno stran knjižnice je v letu 2024 obiskalo 32.420 uporabnikov, kar je v povprečju okrog 88 uporabnikov dnevno. Spletna stran se dnevno posodablja, na njej se objavljajo aktualna obvestila, novice in dogodki. Knjižnica ima tudi svoj Facebook, Instagram in Youtube profil, na katerih sproti objavlja in informira javnost o dogajanju in dogodkih v knjižnici.

Objave v medijih

	2022	2023	2024
Rešeto	27	42	22
Suhorobar	14	17	8
Odmevi	6	12	7
Univox – Knjižni molj	22	21	15
Facebook	288	311	199
Instagram	238	182	158

O vseh aktualnih novicah in dogodkih obveščamo tudi po e-pošti.

Knjižnica je aktivna na vseslovenskem portalu Dobreknjige.si, objavlja svoje članke na portalu Kamra in sodeluje s svojimi prispevki v časopisih Občine Ribnica, Sodražica in Loški Potok.

Preko lokalnih medijev Radio 1, Univox in televizije R kanal+ seznanja prebivalce občin Ribnica, Sodražica in Loški Potok o aktualnem dogajanju v knjižnici in o drugih informacijah.

5. INVESTICIJE IN INVESTICIJSKO VZDRŽEVANJE

5.1. Knjižnično pohištvo po poplavi

Po izlivu vode julija 2023 je bilo uničeno precej knjižničnega pohištva. Na novo smo morali nabaviti knjižne police za večji del knjižnice, izposojevalni pult, štiri mize na otroškem oddelku, štiri računalniške mize, mizo za knjigomat, konferenčni mizi in opremo čajne kuhinje v pritličju.

5.2. Računalniki

S strani Ministrstva za kulturo smo pridobili sofinanciranje za nakup dotrajanih in v izlivu vode poškodovanih računalnikov – pridobili smo sedem računalnikov za Knjižnico Ribnica in Knjižnico Sodražica.

5.3. Študija požarne varnosti

Ob obnovi smo sprevideli potrebo po obnovi prejšnjega požarnega sistema, ki je bil za naše potrebe pomanjkljiv, saj ni obsegal varovanja prostorov Miklove hiše. Zato smo naročili in implementirali nov načrt požarne varnosti, ki zajema celotno območje stavbe Miklove hiše in knjižnice.

5.4. Obnova parketa v novem delu knjižnice

V teku obnove knjižnice, pred postavitvijo novih polic, smo izkoristili možnost delne obnove obrabljenega in dotrajanega parketa v združenem delu knjižnice z brušenjem in lakiranjem.

5.5. Splošna vzdrževalna dela

Poleg zgoraj navedenih vzdrževalnih investicij smo v času obnove uredili še pleskanje sten in ostala slikopleskarska dela, obnovo vhodnih in nekaj notranjih vrat, sanirali nekaj sten, v katerih smo imeli že dalj časa težave s kapilarno vlago, ter očistili žlebove Miklove hiše. Naknadno smo uredili še nekatera elektroinštalaterska dela, omogočili internetno povezavo do vseh prostorov v knjižnici in predpripravo za priklop varnostnih kamer.

7. KADER V KNJIŽNICI

Konec leta 2024 je bilo v Knjižnici Miklova hiša zaposlenih 10 delavcev za nedoločen čas in 1 za določen, **8 po ekvivalentu polne zaposlitve**. Od februarja dalje smo imeli 1 delavko, zaposleno prek javnih del za polovični delovni čas.

Struktura zaposlenih je bila konec leta 2024 naslednja:

- uprava – direktorica;
- pet strokovnih delavcev, od tega štiri bibliotekarjev (4x VII/2 in 1x VII/1) za polni delovni čas, in en knjižničar (V) za 30-urni delavnik delovni čas. Dva delavca sta bila konec leta na porodniškem dopustu.
- v računovodskem oddelku finančnica;
- čistilka (prek pogodbe za 4 ure/dan opravlja storitve za drugi JZ)
- knjižnična manipulantka (za polovični delovni čas).

Čistilka je pogodbeno opravljala storitve čiščenja za 4 ure na dan v Rokodelskem centru Ribnica.

Ustanovitelja Občina Ribnica in Občina Sodražica zagotavljata sredstva za plače v skladu z vsemi spremembami in uskladitvami na področju plač. Del sredstev plače za eno knjižničarko in ostale stroške sofinancira v skladu s pogodbo o sodelovanju tudi Občina Loški Potok.

7.1. IZOBRAŽEVANJE KNJIŽNIČARJEV

Zaposleni se izobražujejo permanentno na področju pridobivanja specialnih znanj. Izobraževanja potekajo v glavnem v Mariboru na IZUM-u, v NUK-u v Ljubljani, v osrednji območni knjižnici MKL v Ljubljani in v osrednji območni knjižnici v Novem mestu.

Knjižničarke se udeležijo različnih izobraževanj, ki jim pomagajo pri njihovem delu: izobraževanja za informacijsko opismenjevanje, za delo v sistemu COBISS, za delo z otroci in mladino, za delo z odraslimi uporabniki ter vseh ostalih izobraževanj v zvezi s strokovnim delom knjižničarjev in poznavanjem leposlovja.

8. ZAKLJUČEK

Knjižnica Miklova hiša je v letu 2024 poslovala finančno pozitivno. S sredstvi, ki smo jih imeli na razpolago, smo ravnali s skrbnostjo dobrega gospodarja.

V letu 2024 smo kljub nesreči ponovno beležili dvig obiska in vpisa, izposoja je zaradi omejenega dostopa v osrednji knjižnici pričakovano nižja, a vseeno rahlo večja od leta 2023 – kljub temu pa je skupna izposoja v celotni knjižnici narastla. Glede na dejstvo, da vsi trije segmenti v večini slovenskih knjižnic zadnja leta padajo, je to za nas uspeh, ki je posledica našega prizadevanja, da omogočimo dostop do naših storitev in mnogih dodatnih dejavnosti, ki so uporabnikom dodatno približale knjižnico.

Vseskozi si prizadevamo vzdrževati in še dvigati kakovost knjižnične zbirke. Z načrtno nabavo gradiva smo si prizadevali pridobiti kar največ naslovov za čim širši krog uporabnikov, pri čemer smo upoštevali potrebe lokalnega okolja ter različne ciljne skupine. Obiskovalcem smo omogočili seznanitev s slovenskim leposlovjem in prevodi iz tujih jezikov. Zagotavljali smo tudi gradivo za potrebe vseživljenjskega učenja.

Vseskozi smo se trudili ohraniti nalogo promocije branja, vzbujanja veselja in potrebe po branju med mladimi in odraslimi, ki je ena najpomembnejših nalog knjižnice; z našimi aktivnostmi za promocijo branja (pravljичne ure, bibliopedagoške ure, prebujajoča se pismenost in vrtec na obisku, Knjižnica pod krošnjami) in ostalimi projekti smo v občini Ribnica, Sodražica in Loški Potok dosegli nad 6.300 otrok.

Odraslim uporabnikom smo se približali najprej z osebnim svetovanjem v knjižnici, nato pa še prek družbenih medijev, spletne strani, radia in televizije, pa tudi z različnimi prireditvami. Z različnimi aktivnostmi (različne aktivnosti promocije branja, prireditve, projekti) smo v letu 2024 v fizični obliki dosegli nad 1.000 odraslih, prek družabnih omrežij pa nad 68.000 ljudi.

Čeprav smo kar polovico leta delovali v začasnih prostorih, v katerih je knjižnica delovala precej okrnjeno – brez dogodkov, brez prostega dostopa do velikega dela gradiva, z okrnjenim izvajanjem bibliopedagoških ur, smo znotraj danih razmer v največji meri izkoristiti možnosti dane situacije in prednosti lokacije. S selitvijo nazaj v obnovljene prostore Miklove hiše pa smo lahko začeli v polni meri izpolnjevati svoje program.

KNJIŽNICA MIKLOVA HIŠA RIBNICA

Škrabčev trg 21, 1310 Ribnica

RAČUNOVODSKO POROČILO ZA LETO 2024

Ribnica, 26.02.2024

Računovodsko poročilo pripravila:
Karmen Tomšič

Direktorica:
Nastja Hafnar

UVOD

Računovodsko poročilo Knjižnice Miklova hiša je pripravljeno v skladu s pravilnikom o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava.

Določbe o sestavljanju in predlaganju letnih poročil, ki veljajo za Knjižnico Miklova hiša, ki je določeni uporabnik enotnega kontnega načrta in posredni uporabnik proračuna občine, so:

- Zakon o javnih financah 62.,89. in 99. člen (Uradni list RS št. 79/99, 124/00, 79/01, 30/02, 56/02-2759, 110/02-5389, 127/06-5348, 14/07-600, 109/08, 49/2009, 38/2010 – ZUKN, 107/2010)
- 2. in 16. do 18. člen Navodila o pripravi zaključnega računa državnega in občinskega proračuna ter metodologije za pripravo poročila o doseženih ciljih in rezultatih neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna (Uradni list RS št. 12/01, 10/06 in 8/07, 102/2010)
- 20. do 29. in 51. člen Zakona o računovodstvu (Uradni list RS št. 23/99 in 30/02-1253)
- 4. do 8., 13. do 17. in 21. do 28. člen pravilnika o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS št. 115/02, 21/03, 134/03, 126/04, 120/07, 124/08, 58/10 in 104/10).
- Pravilnik o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava (Ur.l. RS št. 134/03, 34/04, 13/05, 138/06, 120/07, 112/09 in 58/10)
- Pravilnik o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev (Ur.l. RS št. 45/05, 138/06, 120/07, 48/09, 112/09, 58/10).
- Pravilnik o določitvi neposrednih in posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov (Ur.l. RS št. 46/03)
- Pravilnik o načinu in rokih usklajevanja terjatev in obveznosti po 37. Členu Zakona o računovodstvu (Ur.l. RS št. 117/02 in 134/03)

Temelji na določilih:

- Zakona o računovodstvu in podzakonski akti
- Zakona o javnih financah
- Slovenskih računovodskih standardih s pojasnili
- Pravilnika o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava
- Pravilnika o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava
- Ter drugih zakonskih aktov, izvedbenih podzakonskih predpisov ter internih pravilnikov in navodil.

I. SREDSTVA

A) DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU

Konti skupine 00 in 01 – Neopredmetena sredstva in aktivne časovne razmejitve (AOP 002 in 003)

Na dan 31.12.2024 je stanje sledeče:

Nabavna vrednost 31.12.2024	9.090 €
Odpisana vrednost 31.12.2024	8.955 €

Stanje 31.12.2024 : **135 €**

Konti skupine 02 - Nepremičnine (AOP 004)

Na dan 31.12.2024 je stanje sledeče:

Nabavna vrednost 31.12.2024	484.347 €
Popravek vrednosti 31.12.2024	32.886 €

Stanje 31.12.2024 **451.461 €**

Konti skupine 04 in 05 – Oprema in druga opredmetena osnovna sredstva (AOP 006 in 007)

Na dan 31.12.2024 je stanje sledeče:

Nabavna vrednost 31.12.2024	1.302.744 €
Odpisana vrednost 31.12.2024	1.241.733 €

Stanje 31.12.2024 **61.011 €**

Konti skupine 06 – Dolgoročne finančne naložbe (AOP 008)

Konti skupine 07 – Dolgoročno dana posojila in depoziti (AOP 009)

Konti skupine 08 – Dolgoročne terjatve iz poslovanja (AOP 010)

B) KRATKOROČNA SREDSTVA (RAZEN ZALOG) IN AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE

Konti skupine 10 – Denarna sredstva v blagajni in takoj unovčljive vrednostnice (AOP 013)

V blagajni je bilo stanje na dan 31.12.2024: 3.661 €

Konti skupine 11 – Dobroimetje pri bankah in drugih finančnih ustanovah (AOP 014)

Stanje na TRR na dan 31.12.2024 je bilo 56.338 €

Konti skupine 12 – Kratkoročne terjatve do kupcev (AOP 015)

Stanje na terjatvah do kupcev je bilo na dan 31.12.2024 0 €

Konti skupine 13 – Dani predujmi in varščine (AOP 016)

Stanje na kontu znaša : 0 €

Konti skupine 14 – Kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta (AOP 017)

Stanje na kontu znaša 27.085 €

Konti skupine 15 – Kratkoročne finančne naložbe (AOP 018)

Konti skupine 16 – Kratkoročne terjatve iz financiranja (AOP 019)

Konti skupine 17 – Druge kratkoročne terjatve (AOP 020)

Stanje na kontu znaša 1.300 €

Terjatev do ZZZS	133 €
Terjatev do ZPIZ	780 €
Druge terjatve - kartice	387 €

Konti skupine 18 – Neplačani odhodki (AOP021)

Stanje na kontu znaša 0 €

Konti skupine 19 – Aktivne časovne razmejitve (AOP 022)

Stanje na kontu znaša 0 €

C) ZALOGE

Na dan 31.12.2024 je stanje 0 €

II. OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV

D) KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IN PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE

Konti skupine 20 – Kratkoročne obveznosti za prejete predujme in varščine (AOP 035)

Konti skupine 21 – Kratkoročne obveznosti do zaposlenih (AOP 036)

Obveznosti do zaposlenih znašajo 26.287 €, to so plače za mesec december 2024 izplačane v januarju 2025.

Konti skupine 22 – Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev (AOP 037)

Obveznosti do dobaviteljev znašajo 8.969 €, to so računi, ki so bili v času izdelave ZR 2024 plačani v začetku leta 2025.

Konti skupine 23 – Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja (AOP 038)

Stanje na kontu znaša 3.517 €

Konti skupine 24 – Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta (AOP 039)

Stanje na kontu: 167 €. Obveznosti so bile v roku poravnane.

Konti skupine 25 – Kratkoročne obveznosti do financerjev (AOP 040)

Konti skupine 26 – Kratkoročne obveznosti iz financiranja (AOP 041)

Konti skupine 29 – Pasivne časovne razmejitve (AOP 043)

Stanje na kontu znaša: 10.783 €

E) LASTNI VIRI IN DOLGOROČNE OBVEZNOSTI

Konti skupine 92 – Dolgoročne pasivne časovne razmejitve (AOP 047)

Konti skupine 93 – Dolgoročne rezervacije (AOP 048)

Konti skupine 96 – Dolgoročne finančne obveznosti (AOP 054)

Konti skupine 97 – Druge dolgoročne obveznosti (AOP 055)

Konti podskupine 980 – Obveznosti za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva (AOP 056)

Stanje na kontu 440.356 €, predstavljajo sredstva v upravljanju.

Konti podskupine 981 – Obveznosti za dolgoročne finančne naložbe (AOP 057)

Konti podskupine 985 in 986 – Presežek prihodkov nad odhodki ali presežek odhodkov nad prihodki (AOP 058 ali 059)

Presežek prihodkov nad odhodki znaša 110.370 €

III. POJASNILA K POSTAVKAM IZKAZA PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV

Pojasnila k posameznim vsebinam podatkov so potrebna v smislu pojasnjevanja rezultata poslovanja, ki ga izkazujete, in sicer kot presežek prihodkov nad odhodki ali kot presežek odhodkov nad prihodki.

a) ANALIZA PRIHODKOV

Celotni prihodki doseženi v letu 2024 so znašali 522.008 € in so bili za 11 % višji od doseženih v letu 2023.

Prihodki za izvajanje javne službe po financierjih	Znesek v EUR
Občinski proračun	408.061,51
Republiški proračun	29.341,04
ZRSZ javna dela	8.439,34
Drugi prihodki	76.166,56
SKUPAJ	522.008,45 €

Drugi prihodki znašajo:

- Rokodelski center 19.399 €
- Drugi prihodki 28.795 €
- Donacije 10.754 €

Prihodki od prodaje blaga in storitev znašajo: 26.930

- Uporaba dvorane 27 €
- Prihodki od prodaje knjige 124 €
- Članarine 26.774 €

b) ANALIZA ODHODKOV

Celotni odhodki doseženi v letu 2024 so znašali 505.403 € in so bili za 8 % višji od doseženih v letu 2023. Odhodki iz poslovanja predstavljajo 100 % vseh odhodkov.

Po glavnih postavkah so bili odhodki poslovanja naslednji:

1.) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV so v letu 2024 znašali 193.177 € in so bili za 8 % višji od doseženih v letu 2023. Delež v celotnih odhodkih znaša 38 %.

Stroški materiala (460) so v celotnem zavodu v letu 2024 znašali 101.796 € in so bili za 34 % višji od doseženih v letu 2023. Delež glede na celotne odhodke zavoda znaša 20 %.

Stroški storitev (461) so v celotnem zavodu v letu 2024 znašali 91.381 € in so bili za 11 % nižji od doseženih v letu 2023. Delež glede na celotne odhodke zavoda znaša 18 %.

2.) STROŠKI DELA so v letu 2024 znašali 312.135 € in so bili za 8 % višji od doseženih v letu 2023. Delež v celotnih odhodkih znaša 62 %.

Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur v letu 2024 je znašalo 9 zaposlenih, in je v primerjavi z letom 2023 ostalo nespremenjeno.

V preteklem letu je bilo izplačano 13.294 € regresa za letni dopust.

4.) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI -**c). POSLOVNI IZID**

Razlika med prihodki in odhodki izkazuje pozitivni poslovni izid - presežek prihodkov nad odhodki je znašal 16.605 €.

PREGLED NABAVE KNJIŽNIČNEGA GRADIVA V LETU 2024

	Knjige	Časopisi in revije	E-knjige	CD in DVD	SKUPAJ
Občina Ribnica	33.474,62	6.662,06	3.347,12		43.483,80 €
Občina Sodražica	5.986,22	723,48			6.709,70 €
Občina Loški Potok	5.671,62	639,70			6.311,32 €
					0,00 €
SKUPAJ	45.132,46 €	8.025,24 €	3.347,12 €		56.504,82 €

PREJETA SREDSTVA ZA NABAVO KNJIŽNIČNEGA GRADIVA V LETU 2024

	Prejeta sredstva			
Občina Ribnica	20.000,00			
Občina Sodražica	4.000,00			
Občina Loški Potok	4.500,00			
Ministr. za kulturo	24.469,00			
Lastna sredstva	3.535,82			
SKUPAJ	56.504,82 €			

NABAVA OS V LETO 2024

Osnovno sredstvo		Nabavna cena	
PC Dell Optiplex 7010 MD i5 8 GB	7 kom	5.592,93	
Uničevalec dokumentov Dahle		208,60	
Knjižne police Žižki		46.992,42	
Mize trapez 4x		1.378,60	
Pult na izposoji		3.352,56	
Čajna kuhinja IKEA		930,78	
Konferenčna miza	2 kom	301,34	
Miza za knjigomat		268,40	
Računalniška miza	4 kom	1.122,40	
SKUPAJ		60.148,03 €	